

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Ex Maximo Tyrio orat de Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

enimnimis enucleandum.

Quod si alicuius diei celebritatem, & mysterium commendemus peculiare, ut Christi natalem, resurrectionem, ascensionem; gratulabimur orbi terrarum, ob commune donum, & insigne erga nos Dei beneficiū rem magna verborū dignitate aperiemus: illustrabimus ab adiunctis, à simili, à comparatione minorum, ab exemplis. Postremò, adhibebimus facies, quæ auditores in Dei amorem inflammant. Nunc grauiorum authorum breues aliquot, & sculptas Dei laudationes, vel potius descriptiones videamus.

D E V S.

Expressus ex D. Gregorij, Philonis, & aliorum sensibus.

Dei encomium & descriptio. Deus est (auditores) Deus est, ecquis non malit hic obstupescere, quam loqui? vos appello, purissimi animarum cæcus, qui beatas illas sedes æternis syderibus illuminatas incolitis, nō minus in æternitate felices, quàm in felicitate æterni: quoties in hoc speculum oculos defigitis, toties conuiuetis splendore lucis obruti, & pennas ori prætenditis, ut radios veluti per nubem emissos excipiat: quos aliter sustinere non potestis.

Quid igitur nos vilissimos homunciones facere oportebit? quoties de hoc æternæ mētis numime cogitabimus? latebras profectò suæ sibi gloriæ densissimas tenebras offudit, quas cum animus perrumpere cōnatur, opprimatur magis, quàm lucet: mentem quippe Deus illuminat, & mentis celeritatem præteruolat, pectus accendit, nec pectoris angustijs capitur, quantumcunque percipitur, tantūdem subripitur, suaque fuga cruciat, & ille est amator: Deinde quæris, homule, qualis Deus sit? qualem verò tibi mente, ac cogitatione depingis? corpus (opinor) excellenti partium venustate, & compositione confurgens, caue sis, ab omni concrectione mortali solutus est: pedes illi dabis? quales? igneos: quorsum? ut incredibili celeritate hæc, & illa loca collustret, at implet omnia: manus illi tribues? quas? amplissimas: cur ita? ut accipiat, & donet quàm largissime?

Deus non est corpus.

Dei manus munificentiæ & munificentiæ manus Dei sed à nemine accipit, qui omnium bonorum delicijs circumfluit, donat verò non manibus, sed munificentiā: qua mundum ipsum tā magnifico partium omnium apparatu, & tāta rerum omnium suppellectile nobilitauit:

oculos assignabis? quos? celeres, flāmeos, & lubiles, late spectantes omnia, obscura quæq; tenebrarum acerrima visus acie penetrantes at ipse totus oculus est.

Veum tenere in describendo aliquem modum oportet.

Pulchrum igitur Deum dices, & sapientem, & fortem, nō errabis; est enim sapiens, & fortitudinis exemplar: non quidem sapiens, & fortis Angelus, sed vnde sapientia, & robor in Angelos, & homines emanat. Non pulchrum primum est, non pulcher amnis, pulchrum mare, pulchrum erat cælum; sed vnde prata, & amnes, & mare, & cælum ipsum, cœlestesque animæ pulchritudinem decerpunt: inde enim, tanquam ex perenni, purissimoque fonte ad nos vsque delabitur, tantumque decoris aut firmitatis, aut salutis, rebus singulis inest: quærum ab eius copia resparguntur: ex quo, si nihil hauiunt, cōtinuò turpes, dissolutæ, corruptæque cōtabescunt.

Itaque in illo felicitatis folio collocatus, placidissime regit omnia, & fatorū seriè admirabili prouidentia dispensat: quod si quando terrorem in mis pectorū medullis incutit, quis ad eius speciem non perhorrescit? hunc aues per cælum volitantes, sparsæ per dumeras bellug, & immania phœocarum corpora, maris fluctibus obruta pertimescunt. Graditur autem insigni maiestate, Cherubinis insidens, & celeri ventorum turbine circumquaq; rapitur, sexcenta consequuntur curruum millia, in quibus igneæ cohortes Angelorum copiosa luce circumfusa radiant: Sol tanti, tamque stupendi nominis vmbra, potius quam effigies, ad eius nomen expauescit, adamantinæ cœli portæ contremiscunt, intendunt se flāmeæ unbes, & lucido horrore totum hoc spatium circumuestiunt, mugiant interim tonitruum fragores, scintillant fulgura, volitat procelle, ruunt fulmina, immixtisque grandini rutili carbones depluunt: hinc discedit cælum, hiant terrarum latebræ, terrore perfusi manes mortuorum regem sentiunt, qui vno temporis momento sexcentos mundos condere, cōditosq; vel tenuissimo halitu diffare potest.

Legendus D. Dionysius Areopagita, cap. 4. cœlest. Hierach. & cap. 4. de diuinis nominibus, vbi de bonitate, pulchritudine, suauitate Dei infinita reperuntur. Videndus item Tertull. de Trinitate, Trifnegistus, Theodoretus, Synesius.